Lietas Nr. C39050714
Lietas arhīva Nr. C-0507-14/1

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Valmierā 2014.gada 2.jūnijā

Valmieras rajona tiesa

tiesnese G.Krieviņa

piedaloties prasītājai /pers. A/ atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

2014.gada 2.aprīlī Valmieras rajona tiesā /pers. A/ /turpmāk prasītāja/ cēlusi maza apmēra prasību pret /pers. B/ /turpmāk atbildētājs/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasībā norādīts, ka atbildētājs ir prasītājas meitas /pers. C/ un meitas /pers. D/ tēvs, kurš bērnu uzturēšanā un audzināšanā piedalās epizodiski. Prasītāja bērnus faktiski uztur viena, bērni ir prasītājas aizgādībā, aprūpē, uzraudzībā un audzināšanā. Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus meitu uzturam 96,00 *euro* ik mēnesi, bet ne mazāk par Ministru kabineta noteikto uzturlīdzekļu apmēra minimumu mēnesī līdz bērnu pilngadībai. Prasība pamatota uz Civillikuma 177.,179.pantu.

Ar 2014.gada 7.aprīļa Valmieras rajona tiesas tiesneses lēmumu /pers. A/ pieteikums pieņemts un ierosināta civillieta /lietas 2.lapa/.

Atbildētājam atbilstoši Civilprocesa likuma 250^{21}.panta prasībām 2014.gada 7.aprīlī nosūtīts pa pastu prasības pieteikuma noraksts un paskaidrojuma veidlapas. Atbilstoši Civilprocesa likuma $250.^{22}$panta prasībām atbildētājam izskaidrotas procesuālās tiesības. Atbildētājs informēts, ka lietu izskatīs tiesnese G.Krieviņa, izskaidrotas noraidījuma tiesības un kārtība /lietas 11.lapa/.

Pēc prasības pieteikuma noraksta nosūtīšanas atbildētājs rakstveida paskaidrojumus nav sniedzis, iebildumus nav cēlis, lūgumus nav pieteicis, jo atbildētājam sūtītie tiesas dokumenti saņemti atpakaļ tiesā ar VAS „Latvijas pasts" norādi, ka beidzies glabāšanas laiks /lietas 21.lapa/.

Tiesas sēdē prasītāja pieteikumu par uzturlīdzekļu piedziņu uzturēja uz prasībā norādītajiem pamatiem, lūdzot piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus 96,00 *euro* katra bērna uzturam līdz bērnu pilngadībai. Uzturlīdzekļus lūdza piedzīt sākot ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu. Papildus norādīja, ka atbildētājs, kopš prasības pieteikuma iesniegšanas tiesā nav veicis uzturlīdzekļu maksājumus. Paskaidroja, ka atbildētājs nepiedalās bērnu uzturēšanā, ka atbildētājs par bērniem nerūpējas, nav sniedzis nedz materiālu, nedz finansiālu palīdzību bērnu uzturēšanā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 56.panta piektajai daļai tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, - pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Atbildētājs tiesas sēdē neieradās. Par tiesas sēdes laiku un vietu atbildētājam paziņots Civilprocesa likuma 56.panta pirmās un piektās daļas noteiktajā kārtībā, nosūtot tiesas pavēsti ierakstītā pasta sūtījumā uz atbildētāja deklarētās dzīvesvietas adresi. Par neierašanās iemesliem atbildētājs nav ziņojis, kā arī nav lūdzis atlikt lietas izskatīšanu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, ja uz tiesas sēdi nav ieradies kāds no lietas dalībniekiem, tiesa uzsāk lietas izskatīšanu, ja vien saskaņā ar Civilprocesa likuma 209. vai 210. pantu nav pamats to atlikt.

Ņemot vērā, ka atbildētājam par tiesas sēdi ir paziņots likumā noteiktā kārtībā, tiesa atzīst, ka iespējams skatīt lietu bez atbildētāja klātbūtnes. Tiesa atzīst, apstāklis, ka atbildētājs nav ieradies uz tiesas sēdi nav šķērslis lietas izskatīšanai par uzturlīdzekļu piedziņu.

M o t ī v u d a ļ a

Tiesa, uzklausot prasītājas paskaidrojumus tiesas sēdē un pārbaudot lietā esošos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā turpmāk norādītu apsvērumu dēļ.

No lietas materiāliem pievienotās dzimšanas apliecības /Nr./ kopijas redzams, ka 2003.gada 7.oktobrī /pers. A/ un /pers. B/ dzimusi meita /pers. C/, par ko Burtnieku novada Dzimtsarakstu nodaļā izdarīts ieraksts /lietas 8.lapa/.

No lietas materiāliem pievienotās dzimšanas apliecības/Nr./ kopijas redzams, ka 2012.gada 5.martā /pers. A/ un /pers. B/ dzimusi meita /pers. D/, par ko Burtnieku novada Dzimtsarakstu nodaļā izdarīts ieraksts /lietas 7.lapa/.

Civillikuma 177.pants nosaka, ka vecākiem ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rūpēties par bērnu, jo līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā.

Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta piekto daļu minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu. Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai - 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktā minimālās mēneša darba algas un bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktā minimālās mēneša darba algas.

Savukārt saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumiem Nr.665 valstī noteikta minimālā mēnešalga 320,00 *euro* apmērā, tādejādi minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam līdz 7 gadu vecuma sastāda 80,00 *euro* ik mēnesi, bet virs 7 gadu vecuma 96,00 *euro* ik mēnesi.

Prasītāja savā prasības pieteikumā lūgusi piedzīt no atbildētāja līdzekļus meitu /pers. C/ un /pers. D/ uzturam Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā, tādēļ tiesa uzskata, ka nav izvērtējams pušu mantiskais stāvoklis, jo minimālie uzturlīdzekļi ir maksājami neatkarīgi no vecāku mantas stāvokļa.

Līdz ar to tiesa uzskata, ka atbildētājam neatkarīgi no viņa mantas un veselības stāvokļa, ir pienākums ik mēnesi nodrošināt savai meitai /pers. C/ un /pers. D/ uzturlīdzekļus vismaz Ministru kabineta noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā.

Ņemot vērā minēto, kā arī nepilngadīgā bērna intereses, tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami uzturlīdzekļi meitas /pers. D/ uzturam 80,00 *euro* apmērā mēnesī, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālas mēneša darba algas, līdz bērna pilngadībai un meitas /pers. C/ uzturam 96,00 *euro* apmērā mēnesī, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālas mēneša darba algas, līdz bērna pilngadībai.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr.SKC-556 ir atzinis, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasības par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Arī /pers.A/tiesas sēdē izteica lūgumu uzturlīdzekļus piedzīt no prasības pieteikuma iesniegšanas brīža, līdz ar ko tiesa uzskata, ka uzturlīdzekļi piedzenami no prasības pieteikuma iesniegšanas brīža, t.i., 2014.gada 2.aprīļa.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Tā kā prasītāja no tiesas izdevumu samaksas šajā lietā ir pilnībā atbrīvota uz Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkta pamata, tiesas izdevumi ir piedzenami valsts ienākumos no atbildētāja. Atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmajai daļai, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu, prasības summa ir maksājumu kopsumma par vienu gadu /80x12=960/ un /96x12=1152/, kopā 2112 un valsts nodeva no minētās summas saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu sastāda 316,80 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.pantu no atbildētāja valsts labā piedzenami arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,73 *euro* apmērā.

Atbildētājam saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}panta nosacījumiem nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 97.,189., 199., 204.^{1}, 250.^{27} pantu, tiesa

n o s p r i e d a

apmierināt /pers. A/ maza apmēra prasību par uzturlīdzekļu piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, /pers. A/, personas kods /personas kods/, labā uzturlīdzekļus meitas /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam 80,00 *euro* /astoņdesmit *euro*,00 centi / mēnesī, un meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 96,00 *euro* /deviņdesmit seši *euro* ,00 centi /, sākot no 2014.gada 2.aprīļa līdz bērnu pilngadībai, bet ne

mazāk kā tas noteikts 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumos Nr.37 “Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam”.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu 316,80 *euro* /trīs simti sešpadsmit *euro,*80 centi/ apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,73 *euro /*pieci *euro,*73 centi/ apmērā.

Noteikt /pers.B/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 /desmit/ dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 /divdesmit/ dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Vidzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Valmieras rajona tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2014.gada 2.jūnijā.

Tiesnese G.Krieviņa